Advies **Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed – CRK&E-groot**

adres	:	Kadastraal Perceel C 931 te Naarden nabij kruising Nieuwe Bussumerweg met Oud Blaricumerweg
omschrijving aanvraag	:	het renoveren van de boogbrug Oud Blaricumerweg en het vervangen van de naastgelegen fietsbruggen (Rijksmonument)
datum vergadering	:	23 oktober 2019
ons kenmerk	:	WABO_VO-19-1146
voorzitter	:	ir. R. Petersma
leden	:	mw. drs. I. Oosterheerd
	:	dipl. ing. O. Ebben
secretaris	:	mw. J. Vroons
casemanager	:	mw.F. Breteler (afwezig)
ambt. ondersteuning	:	mw. drs. J. Hautus (beleidsadviseur erfgoed)

Onderwerp
Het betreft een advies van de CRK&E aan het college van burgemeester en wethouders op de aanvraag omgevingsvergunning voor het renoveren van de boogbrug Oud Blaricumerweg en het vervangen van de naastgelegen fietsbruggen (Rijksmonument).
Het welstandsgebied en –niveau van het perceel zijn als volgt: Gebied 23, Bosgebied, bijzonder welstandsniveau.

Beoordelingscriteria volgens de Welstandsnota 2019 Gooise Meren (Inwerkingtreding d.d. 8 mei 2019)
1. Objectgerichte welstandscriteria
2. Gebiedsgerichte welstandscriteria
3. Algemene welstandscriteria: zie toelichting

Advies:
Vooroverleg

Toelichting
Aanwezig: Steven Slabbers (Bosch Slabbers landschapsarchitecten) en Arno Booij (gemeente Gooise Meren)

In 2015 is door de gemeente Naarden een omgevingsvergunning afgegeven voor het constructief verstevigen van de boogbrug en het vervangen van de beide fietsbruggen. Dit plan is ook in uitvoering genomen maar is door omstandigheden niet afgemaakt. Er is een aslastbeperking voor de brug ingesteld en de fietsbruggen zijn onderstempeld. Momenteel wil de gemeente het project weer oppakken. Gezien de veranderde kijk op de wijze van verstevigen van de bestaande brug wordt er een nieuw ontwerp gemaakt.
Op 31 juli 2019 heeft een eerste vooroverleg plaatsgevonden. De commissie gaf toen in het advies aan zich op hoofdlijnen te vinden in de nieuwe wijze van versterken van de boogbrug volgens een brug-in-brug constructie, maar heeft een aantal voorwaarden meegegeven voor verdere uitwerking die samengevat luiden:

- versterking boogbrug: aanleveren restauratieplan voor voegherstelwerk;

- vanwege de monumentale status en cultuurhistorische context (onderdeel ensemble Melkerij Hofstede, Oud-Bussum) bestaat er een visuele samenhang tussen borstwering, flankerende woningen en wegdek die een grote zorgvuldige studie en uitwerking vereist
- vervangen fietsbruggen: een nieuw ontwerp dat past in de natuurlijke omgeving en dat ondergeschikt is aan en zich voegt naar de boogbrug;
- detaillering: een terughoudend en sober ontwerp met een zo'n slank mogelijk detaillering;
- kleur- en materiaal: onderzoeken oorspronkelijke afwerklaag van de brug.

Door Bosch Slabbers landschapsarchitecten is in augustus 2019 een analyse van de huidige kwaliteiten van de brug in relatie tot de omgeving opgesteld en een schetsontwerp voor de nieuwe fietsbruggen. Ook wordt gereflecteerd op de voorgestelde versterking van de monumentale boogbrug. Deze analyse wordt aan de CRK&E gepresenteerd.

Aangegeven wordt op welke wijze de brug in de loop der tijd aan monumentale kracht en ruimtelijke kwaliteit heeft ingeboet: een gevolg van de gewijzigde wegsituatie, als gevolg van de toevoeging van de beide fietsbruggen, aanpassingen aan de brug zelf en haar aansluiting op de poortgebouwen en de veranderde maaiveldbehandeling. De boogbrug als voorportaal van de melkerij is daarmee niet meer herkenbaar.
Vervolgens wordt een aantal voorstellen gepresenteerd voor de boogbrug die betrekking hebben op:

- leesbaar maken dat de muurfragmenten van de brug ter weerszijden van het fietspad
- de leesbaarheid van de doorsnijdingen (ten behoeve van de fietsbruggen) in de kwartronde bogen.
- bestaande beëindigingen (o.a. ezelsruggen) weken ten onrechte de suggestie dat de bestaande situatie origineel is.
- herstel van de continuïteit in belijning
- herstel van de samenhang op de brug en het herstellen van de hoogteverhouding van de muurgaten ten opzichte van het wegdek.
- herstel van de samenhang met de dienstwoning;

Ten aanzien van de fietsbruggen wordt voorgesteld deze ondergeschikt en ruimtelijk minimaal aanwezig te laten zijn en als één samenhangend object vorm te geven door ze dun en transparant uit te voeren en draagconstructie, dek en reling in materialisatie en uitstraling één onlosmakelijk geheel te laten vormen.

Ten aanzien van de boogbrug, waarvoor in eerste instantie een brug-in-brug constructie was voorzien, wordt voorgesteld deze nader te onderzoeken aan de hand van drie denkrichtingen:

1. begin opnieuw: hierbij wordt geen rekening gehouden met het monument;
2. opnieuw opbouwen: het zo goed mogelijk inpassen van een eigenstandige constructieve versterking van de brug (brug-in-brug constructie)
3. een andere constructie die zoveel mogelijk recht doet aan de monumentale waarden. Deze denkrichting opent de mogelijkheid van een klassieke 'restauratie' van het monument. Vanuit de ruimtelijke kwaliteit heeft deze denkrichting sterk de voorkeur.

Advies CRK&E
De CRK&E is verheugd over het zorgvuldige advies.
De gedachte over de wijze waarop de fietsenbruggen zich tot de boogbrug verhouden wordt door CRK&E onderschreven. Geadviseerd wordt om de fietsbruggen zo onzichtbaar en dun mogelijk te ontwerpen waardoor het ensemble als geheel rustiger wordt en waarbij zo min mogelijk concurrentie van de fietsbruggen met de boogbrug is. Daartoe is een verdere uitwerking van detaillering en materialisering nodig.

Daarnaast onderschrijft de CRK&E de conclusie ten aanzien van voorgestelde denkrichting 3, waarbij een andere constructie wordt onderzocht. Voor de CRK&E is de brug een belangrijk onderdeel van het ensemble met de melkerij. Deze variant kan leiden tot een klassieke restauratie waarbij het uitgangspunt wordt gevormd door het versterken van de oorspronkelijke constructie.
Geadviseerd wordt deze optie te laten uitwerken door de constructeur, waarbij het wegdek wordt afgepeld en dit aan te laten sluiten op de brug. Daarnaast wordt voorgesteld om alle ontwerpende disciplines bij elkaar te brengen en om een goede architect bij de verdere uitwerking en het ontwerp van de fietsbruggen te betrekken.